Dosarul civil nr. 2-704/2024
**2-24037540-09-2-04042024-1**

H O T Ă R Î R E
în numele Legii RM

10 decembrie 2024
mun.Bălţi

Judecătoria Bălţi (sediul Central)
Instanţa de judecată in componenţa :
Preşedintele şedinţei, judecătorul Snejana Dubceac
Grefier Maria-Luiza Repeşco
Cu participarea
Avocatului Ina Cepoi, Tatiana Boldesco

examinînd în şedinţa de judecată publică cauza civilă după cererea de chemare în judecată depusă de Zubatîi Irina împotriva lui Zubatîi Leonid privind încasarea pensiei de întreținere a fostului soț,-

**c o n s t a t ă :**

**1.** La data de 04 aprilie 2024 avocatul Cepoi Ina în interesele reclamantei Zubatîi Irina, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Zubatîi Leonid, privind încasarea pensiei de întreținere a fostului soț.
**2.** În motivarea cererii reclamanta a indicat că, părțile sunt în divorț și la moment se află în proces de partaj a bunurilor proprietate comună în devălmășie. Menționează reclamanta că, în căsătoria dată a fost cu pîrîtul din 21.02.2016 pînă la 17.02.2023.
**3.** S-a reținut în cerere, că până în luna martie a anului 2021 părțile au locuit la părinții reclamantei, iar o perioadă de timp au locuit la mama lui Zubatîi Leonid în *****, iar ulterior, au închiriat un apartament în Bălți.
**4.** A susținut reclamanta că, timp de 14 ani a fost încadrată în cîmpul muncii și activa în calitate de vânzătoare la magazin, însă în anul 2020 a suportat o intervenție chirurgicală la coloana vertebrală, apoi a urmat alte două intervenții și i s-a atribuit grad de dizabilitate din anul 2020 și până în prezent este încadrată în grad mediu de dizabilitate, deoarece starea sa de la an la an devine tot mai rea și mai grea. Unica sursă de existență era pensia pe care o primea pentru dizabilitate.
**5.** Mai indică reclamanta că, în luna februarie anul 2021 a procurat un bilet de loterie, ca ulterior să fiu chemată la televiziune pentru a participa la emisiunea TV „La un pas de noroc” la data de 06.03.2021. La emisiunea respectivă a cîștigat un autoturism - marca Dacia-Logan, însă a refuzat să ia automobilul și a luat contravaloarea în mărime de 21420 Euro. Din acești bani a procurat bunul imobil în *****.

**6.** Afirmă reclamanta că, fostul soț - Zubatîi Leonid, nu lucra, des a servit băuturi alcoolice, a făcut infracțiuni și contravenții, iar pentru gospodarie nu a făcut absolut nimic.
**7.** Ca temei de drept indică reclamanta prevederile art. 84 Codul Familiei.
**8.** Solicită reclamanta: încasarea din contul lui Zubatîi Leonid în beneficiul lui Zubatîi Irina pensia de întreținere pe parcursul vieții în mărime de 3000 lei lunar.
**9.** În cadrul ședinței de judecată din 10.06.2024 reprezentantul pîrîtului avocat Tatiana Boldesco, a prezentat instanței referința prin care a solicitat respingerea integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Zubatîii Irina ca fiind una neîntemeiată.
**10.** În motivarea referinței s-a indicat că, studiind probele prezentate în susținerea poziției expuse de reclamanta, și anume certificatul de încadrare în grad de dizabilitate nr. CI2408183 din 26.02.2024 se constată faptul că gradul de dizabilitate i-a fost acordat lui Zubatîi Irina doar pe o perioadă cuprinsă între 01.02.2024 - 01.02.2025. În așa mod, consideră reprezentantul pîrîtului că, Zubatîi Irina nu este îndreptățită de a solicita întreținere pe viață, or, gradul de dizabilitate i-a fost determinat pe o perioadă de un an. Ce ține de capacitatea de muncă pierdută, invocată de către reclamanta, aceste circumstanțe, la fel nu sunt probate, dar indicate pur declarativ. Potrivit anexei la certificatul citat supra, Zubatîi Irina nu are careva interdicție de a fi angajată în câmpul muncii. Potrivit extraselor medicale, lui Zubatîi Irina i se recomandă evitarea efortului fizic, însă nici unul din actele medicale nu indică la faptul că ultima și-ia pierdut capacitatea de muncă. Astfel, se constată faptul că Zubatîi Irina nu și-a pierdut capacitatea de muncă, or, potrivit actelor anexate este încadrată în gradul de III de dizabilitate, care nu este un grad sever ce nu i-așî permite de a se angaja în câmpul muncii. Mai indică reprezentantul pîrîtului că reclamanta nu este inaptă de muncă, fapt ce este demonstrat prin cumulul de probe, drept urmare nu este îndreptățită de a solicita sprijin material de la fost soț, invocând incapacitatea de muncă survenită în timpul căsătoriei. Reeșind din cele expuse, consideră reprezentantul pîrîtului cererea de chemare în judecată înaintată de către Zubatîi Irina, prin intermediul avocatului Cepoi Ina, către Zubatîi Leonid cu privire la încasarea de la fostul soț întreținere pe viață, drept neîntemeiată, fără suport probatoriu și care urmează a fi respinsă.
**11.** În cadrul ședinței de judecată reprezentantul reclamantei Zubatîi Irina, avocat Ina Cepoi a susținut cerere de chemare în judecată depusă și a pledat pentru admiterea acesteia din motive de fapt și de drept invocate.
**12.** Reprezentantul pîrîtului Zubatîi Leonid, avocat Tatiana Boldesco în cadrul ședinței de judecată a pledat pentru respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind una neîntemeiată, susținînd cele expuse în referința depusă.

**Aprecierea instanței:**
**13.** Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei civile, apreciind pretențiile formulate în acțiune în raport cu probele prezentate, instanţa de judecată consideră că cererea de chemare în judecată urmează a fi respinsă, reieșind din următoarele considerente:

**14.** Conform art.5 alin.(1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

**15.** Conform art.117 alin.(1) Cod de procedură civilă, probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

**16.** Potrivit art.118 alin.(1) al aceluiași cod, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

**17.** Conform art.121 Cod de procedură civilă, Instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 130 alin.(1) al aceluiași act normativ prevede că, Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

**18.** Conform alin. (3), art. 130 Cod de procedură civilă, fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

**19.** Reieșind din prevederile art.240 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, rezultă că, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

**20.** Materialul probator al cauzei denotă faptul că, reclamanta Zubatîi Irina, reprezentată de avocat Ina Cepoi, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Zubatîi Leonid, solicitînd încasarea din contul ultimului pensia de întreținere a fostei soții în mărime de 3000 lei.

**21.** În speță, instanța reține că, potrivit art. 2 Codul familiei, familia şi relaţiile familiale în Republica Moldova sînt ocrotite de stat. Numai căsătoria încheiată la organele de stat de stare civilă (denumite în continuare organe de stare civilă) generează drepturile şi obligaţiile de soţi prevăzute de prezentul cod. Relaţiile familiale sînt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimţită între bărbat şi femeie, egalitate în drepturi a soţilor în familie, sprijin reciproc moral şi material, fidelitate conjugală, prioritate a educaţiei copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreţinerea, educaţia şi apărarea drepturilor şi intereselor membrilor minori şi ale celor inapţi de muncă ai familiei, soluţionare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieţii familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relaţiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor şi intereselor legitime ale membrilor familiei.

**22.** Potrivit art.9 Codul familiei, (1) Încheierea căsătoriei are loc la organele de stare civilă, precum şi la alte organe abilitate prin lege. (2) Drepturile şi obligaţiile juridice ale soţilor iau naştere din ziua înregistrării căsătoriei la organele de stare civilă.

**23.** Conform art. 82 Codul familiei, (1) Soţii îşi datorează întreţinerea materială reciprocă. (2) În cazul refuzului de a acorda întreţinere şi dacă între soţi nu există un contract privind plata pensiei de întreţinere, dreptul de a porni o acţiune în instanţa judecătorească privind încasarea acesteia de la celălalt soţ îl au: a) soţul inapt de muncă (care a atins vîrsta de pensionare sau este persoană cu dizabilitate severă, accentuată sau medie) şi care necesită sprijin material; (3) Pensia de întreţinere se plăteşte persoanelor enumerate la alin.(2) numai în cazul cînd acestea nu au un venit propriu suficient, iar soţul care datorează întreţinere are posibilitatea de a o plăti.

**24.** Iar prevederile art.83 Codul familiei indică că, dreptul de a pretinde întreţinere de la fostul soţ pe cale judecătorească îl are: d) fostul soţ, care necesită sprijin material, devenit inapt de muncă în timpul căsătoriei sau timp de un an după desfacerea acesteia.

**25.** În conformitate cu art.84 Codul familiei, cuantumul pensiei de întreţinere încasate de la un soţ (fost soţ) în favoarea celuilalt soţ se stabileşte de către instanţa judecătorească într-o sumă bănească fixă plătită lunar. La stabilirea sumei pensiei de întreţinere, se ţine cont de situaţia materială şi familială a soţilor (foştilor soţi), de alte circumstanţe importante.

**26.** Cu referire la normele citate, instanța reține că prin cererea de chemare în judecată înaintată de Zubatîi Irina se invocă faptul că fostul soț Zabatîi Leonid îi datorează întreținere ca fostei soții, care necesită sprijin material, devenită inaptă de muncă în timpul căsătoriei.

**27.** Prin cerere de chemare în judecată reclamanta a susținut că, 14 ani a activat la magazin, însă în anul 2020 a suportat o intervenție chirurgicală la coloana vertebrală, apoi a urmat alte două intervenții și i s-a atribuit grad de dizabilitate din anul 2020 și până în prezent este încadrată în grad mediu de dizabilitate, deoarece starea sa de la an la an devine tot mai rea și mai grea, și astfel la moment nu poate să se angajeze în cîmpul muncii și are nevoie de întreținere materială din partea fostului soț Zubatîi Leonid.

**28.** Instanța de judecată reține că, conform hotărîrii Plenului Curţii Supreme de Justiţie „Privind practica judiciară de soluţionare de către instanţele judecătoreşti a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreţinere pentru copii şi alţi membri ai familiei” nr. 4 din 15.04.2013, cu modificările şi completările ulterioare, pensia de întreţinere se va încasa în beneficiul persoanelor enumerate în art.82 Codul Familiei, numai în cazul cînd acestea nu au un venit propriu suficient, iar soţul care datorează întreţinere are posibilitatea de a o plăti. Aceste circumstanţe urmează a fi luate în consideraţie şi apreciate de către instanţele judecătoreşti prin prezentarea probelor de către părţi, în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă.

**29.** Prin urmare, instanţa relevă faptul că la determinarea îndreptăţirii de a pretinde pensie de întreţinere se impune drept condiţii ca reclamantul să nu aibă un venit propriu suficient, iar pîrîtul să aibă posibilitatea de a plăti pensia de întreţinere.

Aşadar, potrivit reglementărilor menţionate, pentru a încasa ajutorul material de la soţul care datorează întreţinere, urmează mai întîi de a stabili dacă reclamantul nu are un venit propriu suficient, iar pîrîtul are posibilitatea de a plăti pensia de întreţinere. Or, această obligaţiune este condiţionată prin lege de anumite circumstanţe.

**30.** Din materialele cauzei s-a constatat că, reclamanta Zubatîi Irina s-a aflat în relații de căsătorie cu pîrîtul Zubatîi Leonid, iar căsătoria fiind desfăcută la 21 martie 2023, fapt confirmat prin certificat de divorț seria/nr. 0746715. (f.d.28)

**31.** Relevă instanța că, potrivit extrasului din fișa medicală nr. 23426 din 14.09.2019, se atestă că Zubatîi Irina s-a aflat la tratament staționar Secția Neurochirurgie IMSP SC Bălți de la data de 24.08.2019 pînă la data de 14.09.2019, fiind operată la 28.08.2019: somatodeză L4-L5-S1 cu 6 șuruburi transpediculare poliaxiale. Reoperată 05.09.2019: demontarea șuruburilor din corpul s1 bilateral. La fel, Zubatîi Irina s-a aflat la tratament staționar în aceeași secție de la data de 15.11.2019 pînă la data de 21.11.2019. <u>În calitate de recomandări la externare, la pct. 4 fiind indicat determinarea capacității de muncă prin CEMV la locul de trai.</u> (f.d.17-18)

**32.** Potrivit trimiterii-extras din fișa medicală a pacientului 17504 (50036), se atestă că Zubatîi Irina se afla la staționar din 08.07.2020-17.07.2020, iar potrivit recomandărilor curative din pct. 14 s-a indicat: <u>respectarea regimului de muncă și odihnă nr.2, efort fizic moderat.</u> (f.d.20)

**33.** Conform certificatului de încadrare în grad de dizabilitate seria/nr. C74073502094 eliberat lui Zubatîi Irina, se atestă că ultimei a fost stabilit grad de dizabilitate accentuat din cauza afecțiunii generale, pentru perioada 16.01.2020-01.02.2021.(f.d.26)

**34.** Iar în conformitate cu extrasul din fișa medicală nr. 15878 se atestă că reclamanta se afla la staționar de la data de 08.04.2022 pînă la data de 21.04.2022, iar <u>în calitate de recomandări la externare, la pct. 4 fiind indicat determinarea capacității de muncă prin CEMV la locul de trai.</u> (f.d.22)

**35.** Potrivit certificatului de încadrare în grad de dizabilitate nr. CI 2308592 din 23.02.2023 reclamantei Zubatîi Irina a fost atribuit grad de dizabilitate mediu, pentru perioada de la 01.02.2023 pînă la 01.02.2024. (f.d.25)

**36.** Ulterior, prin certificatul de încadrare în grad de dizabilitate nr. CI2408183 din 26.02.2024 se confirmă că reclamanta Zubatîi Irina este încadrată în grad de dizabilitate mediu, cauza dizabilității fiind afecțiune general, gradul de dizabilitate fiind stabilit pentru perioada de la 01.02.2024 pînă la 01.02.2025. (f.d.8)

**37.** Potrivit anexei la certificatul de încadrare în grad de dizabilitate nr. CI2408183 din 26.02.2024, program individual de reabilitare și incluziune socială pentru Zubatîii Irina este următorul: tratament și supraveghere la medicul de familie, tratament și supraveghere la specialist de profil neurologie și reabilitologie, reabilitare medicală, psihoterapie, kinetoterapie, <u>suport/asistare la angajarea în cîmpul muncii, adaptarea locului de lucru cu evitarea efortului fizic, psihoemoțional.</u> (f.d.9)

**38.** În speță, reiterează instanța că, potrivit prevederile art.83 Codul familiei, dreptul de a pretinde întreţinere de la fostul soţ pe cale judecătorească îl are: d) fostul soţ, care

necesită sprijin material, devenit inapt de muncă în timpul căsătoriei sau timp de un an după desfacerea acesteia.

**39.** În sensul normei precitate, se constată că, pentru ca o persoană să poată cere întreţinere, ea trebuie să îndeplinească în mod cumulativ două condiţii, şi anume: să fie inaptă de muncă şi să necesite spijin material, adică să fie în stare de nevoie.

**40.** Totodată, se reține că inapte de muncă sînt persoanele care, din motive de sănătate sînt în incapacitate de a munci.

**41.** În acest sens se va remarca că, potrivit Hotărîrii Guvernului nr. 357 din 18.04.2018 (în vigoare 01.05.2018 cu modificări ulterioare) cu privire la determinarea dizabilităţii, competența de a stabili posibilitatea, capacitatea persoanelor de a munci revine medicilor, în cazul incapacității temporare de a munci și, respectiv Consiliului Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă, care este instituţie publică, subordonată Ministerului Sănătăţii, Muncii şi Protecţiei Sociale, unica abilitată cu funcţii în domeniul determinării gradului de dizabilitate.

**42.** Menționează instanța că, potrivit condițiilor stipulate la pct. 22 și alin. 6 din pct. 23 din Regulament privind organizarea şi funcţionarea Consiliului Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă, la determinarea gradului de dizabilitate se ţine cont de factorii medicali, sociali, psihopedagogici, habituali, profesionali şi personali, iar unul din criteriile de bază pentru determinarea gradului de dizabilitate sînt capacitatea de muncă păstrată şi capacitatea vitală a organismului.

**43.** Astfel, constată instanța că potrivit anexelor la certificat de încadrare în grad de dizabilitate, eliberate lui Zubatîi Irina, Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă a indicat ca recomandare suport/asistare la angajarea în cîmpul muncii, adaptarea locului de lucru cu evitarea efortului fizic, psihoemoțional.

**44.** Mai mult, nu a fost constatat faptul că reclamanta a fost recunoscută ca inaptă de muncă, or potrivit anexelor la certificate de încadrarare de dizabilitate, precum și potrivit extraselor din fișa medicală se atestă că nu a fost interzis reclamantei Zubatîi Irina de a munci, fiind recomandat adaptarea locului de muncă, ce atestă că Zubatîi Irina poate să se angajeze în cumpul mincii.

**45.** Tot în acest sens, instanța notează că, nu poate fi apreciat în calitate de probă concludentă și pertinentă informația prezentată de reclamanta eliberată de medic șef și medic de familie IMSP CS Mărăndeni, precum că starea de sănătate reclamantei nu-i permite să activeze, or, potrivit concluziilor Consiliului Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă, se atestă contrariul.

**46.** La caz, reclamanta Zubatîi Irina în sarcina căreia revine probarea pretențiilor înaintate nu a prezentat probe pertinente și concludente care ar confirma faptul că dânsa necesită sprijin material. Or, ingerința art.118 alin.(1) din Codul de procedură civilă stipulează că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

**47.** Mai mult, distinct de cele expuse, instanța relevă faptul că, acordarea gradului de invaliditate subiectelor de drept nu reprezintă, în sine, o confirmare a faptului că

reclamanta Zubatîi Irina necesită un sprijin material, şi nu generează aplicabilitatea prevederilor art. 83 şi 84 Codul Familiei.

**48.** Or, legiuitorul condiţionează, în mod imperativ aplicabilitatea prevederilor art.83 şi 84 Codul Familiei, de faptul necesităţii sprijinului material şi de faptul posibilităţii persoanelor ţinute juridic să acorde acest sprijin.

**49.** Totodată, conform legitimației beneficiarului de prestație socială seria/nr. CN 194966 se atestă că reclamanta Zubatîi Irina beneficiază de prestație socială stabilită pentru perioada 21.02.2024-31.01.2025 pentru dizabilitate grad mediu, gradul III. (f.d.10)

**50.** Conform informației eliberate de Casa Națională de Asigurări Sociale Fălești, se constată că reclamanta Zubatîii Irina din anul 2020 beneficiază de alocații lunare persoanelor cu dizabilități. Astfel, în luna ianuarie 2024 aceasta alocație a constituit 1048,25 lei. (f.d.11-12)

**51.** Deci, instanța de judecată reține faptul că în speţa dată, nu au aplicabilitate prevederile art.83 şi 84 Codul Familiei, or condiţiile obligatorii pentru realizarea dreptului la întreţinere pretins de Zubatîi Irina nu sunt prezente în cauza dată, nefiind confirmate prin probe necesare, veridice, incontestabile, pertinente şi concludente.

**52.** Avînd în vedere cele relatate, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge cererea de chemare în judecată depusă de Zubatîi Irina împotriva lui Zubatîi Leonid privind încasarea pensiei de întreținere a fostului soț.

Conducînduse de prevederile art.83 Codul Familiei RM, art.-art.238-241 CPC RM, instanţa de judecată,

H o t ă r ă ş t e:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Zubatîi Irina împotriva lui Zubatîi Leonid privind încasarea pensiei de întreținere a fostului soț.

Hotărîrea cu drept de apel în termen de 30 zile, de la pronunțarea dispozitivului, la Curtea de Apel Bălţi prin intermediul Judecătoriei Bălți (sediul central).

**Preşedintele şedinţei,**
**judecător** **Snejana Dubceac**